

BÀI 21. KHỞI NGHĨA LÝ BÍ. NƯỚC VẠN XUÂN (542 – 602)

A. Chữa bài tập tuần trước:

Câu 1: Việc chính quyền đô hộ mở rộng một số trường học ở nước ta nhằm mục đích gì?

Việc chính quyền đô hộ mở rộng một số trường học ở nước ta nhằm:

- Đồng hóa dân ta về mọi mặt.
- Vĩnh viễn xâm chiếm nước ta.

Câu 2: Vì sao người Việt vẫn giữ được phong tục, tập quán và tiếng nói của tổ tiên?

Người Việt vẫn giữ được phong tục, tập quán và tiếng nói của tổ tiên vì:

- Nhân dân lao động không có điều kiện theo học ở các trường dạy tiếng Hán do bọn đô hộ mở.
- Tiếng nói, chữ viết, phong tục, tập quán,... của người Âu Lạc đã được hình thành từ lâu đời, đậm đà bản sắc riêng, có sức sống mãnh liệt không thể bị tiêu diệt.

Câu 3: Nêu những nét mới về văn hóa của nước ta trong các thế kỉ I - VI.

Những nét mới về văn hóa của nước ta trong các thế kỉ I - VI :

- Xuất hiện các trường học dạy chữ Hán.
- Nho giáo, Đạo giáo và Phật giáo được truyền bá.
- Phong tục, tập quán của người Hán được du nhập.

B. Kiến thức cơ bản:

1. Nhà Lương siết chặt ách đô hộ như thế nào?

- *Hành chính:* Chia nước ta thành 6 châu: Giao Châu (Bắc Bộ); Ái Châu (Thanh Hoá); Đúc Châu, Lợi Châu, Ninh Châu (Nghệ Tĩnh); Hoàng Châu (Quảng Nam) .
- *Tổ chức:* Chúng thực hiện chế độ sĩ tộc.
- Thứ sử Tiêu Tư (Giao Châu) rất tàn bạo. Hắn đã đặt ra hàng trăm thứ thuế.
- Đó là nguyên nhân cơ bản dẫn đến khởi nghĩa Lý Bí.

2. Khởi nghĩa Lý Bí. Nước Vạn Xuân thành lập.

2.1. Khởi nghĩa Lý Bí

a. Tiểu sử Lý Bí:

- Lý Bí còn gọi là Lý Bôn, quê ở Thái Bình (mạn bắc Sơn Tây).
- Tổ tiên ông là người Trung Quốc, sang lập nghiệp ở nước ta từ lâu ông được cử giữ chức chỉ huy quân đội ở Đúc Châu (nam Nghệ An – Hà Tĩnh).
- Nhưng sau đó, vì căm ghét bọn đô hộ, ông từ quan về quê chuẩn bị khởi nghĩa.

b. Diễn biến khởi nghĩa:

- Tháng 1 – 542, Lý Bí phát cờ khởi nghĩa ở Thái Bình (bắc Sơn Tây).
- Hào kiệt nhiều nơi nổi dậy hưởng ứng.
- Gần 3 tháng, nghĩa quân chiếm hầu hết các quận, huyện. Tiêu Tư hoảng sợ vội bỏ thành Long Biên chạy về Trung Quốc.
- Tháng 4 - 542, địch phản công lần thứ nhất, nhà Lương kéo quân từ Quảng Châu sang đàn áp. Nghĩa quân đánh bại quân Lương và giải phóng thêm Hoàng Châu (Quảng Ninh).
- Đầu năm 543, địch phản công lần thứ hai, nhà Lương lại kéo quân sang lần thứ hai, ta chủ động đánh bại chúng ở Hợp Phố.

c. Kết quả khởi nghĩa: Quân Lương bị đại bại.

2.2. Nước Vạn Xuân độc lập

- Sau thắng lợi, Năm 544 Lý Bí lên ngôi hoàng đế, lấy hiệu là Lý Nam Đế, đặt tên nước là Vạn Xuân, lấy niên hiệu là Thiên Đức, đóng đô ở vùng cửa sông Tô Lịch (Hà Nội).
- Lý Nam Đế thành lập triều đình với 2 ban: văn, võ.
  - + Triệu Túc giúp vua cai quản mọi việc.
  - + Đứng đầu ban văn là Tinh Thiều.
  - + Đứng đầu ban võ là Phạm Tu.
  - + Dựng điện Vạn Thọ, chùa Khai Quốc.

C. Câu hỏi ôn tập củng cố:

Câu 1: Nhận xét về chính sách của nhà Lương đối với Giao Châu.

Câu 2: Vì sao hào kiệt và nhân dân khắp nơi hưởng ứng cuộc khởi nghĩa của Lý Bí?

Câu 3: Nêu ý nghĩa việc đặt tên nước là Vạn Xuân.